

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่
ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2
Community Participation in Education Management in the New Normal
Era of Chonlaprathan Khuean Mae Kuang Chirathiwat Uppatham
School under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 2

สุทธิรัตน์ ชุศรี

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

E-mail: pom@cme2.go.th

สังวาร์ วังแจ่ม

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

E-mail: sungw_edq@yahoo.co.th

สาโรจน์ แก้วอรุณ

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

E-mail: sarod@northcm.ac.th

Sutthirat Chusri

Student, Master of Education Program in Educational Administration,

North-Chiang Mai University

Sangwan Wangcham

Lecturer, Master of Education Program in Educational Administration,

North-Chiang Mai University

Sarod Kaewaroon

Lecturer, Master of Education Program in Educational Administration,

North-Chiang Mai University

รับเข้า : 30 มีนาคม 2566 แก้ไข : 22 เมษายน 2566 ตอรับ : 22 เมษายน 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร และครูโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ บุคลากรเทศบาลตำบลหนองแห่ย์ บุคลากรโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ ในปีการศึกษา 2565 รวมทั้งสิ้น 148 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1.การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียน ชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 2.แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ คือ 1) การวางแผน การจัดการศึกษาในโรงเรียนต้องวางแผนร่วมกับชุมชน ให้ความรู้และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม 2) ชุมชนต้องจัดการศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน องค์กร ภาครัฐและเอกชน รวมทั้งองค์กรทางศาสนา 3) มีการระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่น ไม่ว่า จะเป็นคน วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน หรือเงินทุน ทำให้การเรียนการสอนหรือพัฒนาคนให้มี คุณภาพตามวัตถุประสงค์ 4) สร้างความรู้ความเข้าใจของการกำกับติดตาม การประเมินผลการ ดำเนินงานให้เป็นไปอย่างถูกต้องและให้คำแนะนำแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ มีการประชาสัมพันธ์ ผลงานให้กับชุมชนได้ทราบอย่างชัดเจนต่อไป

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, ชุมชน, การจัดการศึกษา, การเรียนรู้ในยุคปกติใหม่

ABSTRACT

This research aimed to study the community participation in education management in the New Normal era and to study the guidelines to develop the community participation in education management in the New Normal era of Chonlaprathan Khuean Mae Kuang Chirathiwat Uppatham School under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 2. The sample groups used in the research were the school committees, the administrator and teachers of Chonlaprathan Khuean Mae

Kuang Chirathiwat Uppatham School, Nong Yang Municipal personnel, Ban Mae Hak Pattana Chalermprakiet Sub-district Health Promotion Hospital personnel, and the parents of students of Chonlaprathan Khuean Mae Kuang Chirathiwat Uppatham School, in the academic year of 2022, a total of 148 people. The tools used in the research were questionnaires and interviews. The data were analyzed by the statistical methods of mean, standard deviation, and content analysis.

The results of the research revealed that the community participation in education management in the New Normal era of Chonlaprathan Khuean Mae Kuang Chirathiwat Uppatham School, in overall, was at a high level ($\bar{X}$ =4.49, S.D =0.62). The guidelines for the development of the community participation in education management in the New Normal era were as follows; 1) The school should have a plan with the community by creating understanding, educating, attending meetings, consulting, giving feedback in accordance with the changed situation. 2) Organizing education through cooperation between houses, temples, schools, public and private organizations, including religious organizations. 3) Provide resources adequately, manage teaching and develop personnel effectively. 4) Give knowledge and understanding in the process of supervision, monitoring, evaluation of performance to be able to solve problems, including publicizing the school's work to the community clearly and continuously .

Keywords: participation, community, education management, learning in the New Normal era

บทนำ

ชุมชนควรมีบทบาทในการช่วยเหลือครอบครัวและส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุนให้สถานศึกษาทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน มีบทบาทในการประสานหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งมีบทบาทในการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียนและผู้ปกครอง สร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม มีบรรยากาศของการเรียนรู้ที่มีความสุข ครูมีความผูกพันระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งจะเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้

ตลอดชีวิต บทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนและสถานศึกษานั้น จะผลักดันให้เกิดจุดเริ่มต้นของการพัฒนาประเทศชาติที่ยั่งยืน (ฉลาด จันทรมบัติ, 2553)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดไปทั่วโลกอย่างกว้างขวางของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (virus corona 2019) หรือ Covid-19 ตั้งแต่ปีพ.ศ.2563 จนทำให้ชาวโลกต้องปรับตัวในการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของเชื้อโรค เรียกได้ว่าเป็นการใช้ชีวิตบนความปกติใหม่หรือ “New Normal” ซึ่งเป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ อันเนื่องจากมีบางสิ่งมากระทบจนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย รูปแบบวิถีชีวิตใหม่นี้ ประกอบด้วยวิถีคิด วิถีเรียนรู้ วิธีสื่อสารวิถีปฏิบัติ และการจัดการ การใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้น ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะรักษาวิถีดั้งเดิมการจัดการบางอย่างซึ่งแต่เดิมเคยถูกมองว่าผิดปกติได้กลับกลายมาเป็นสิ่งที่พบเห็นกันได้ทั่วไป และถูกนำมาใช้ในบริบทอื่นๆ อย่างเช่น ด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อสื่อสารและทำความเข้าใจถึงสถานะการเปลี่ยนแปลง “New Normal” ในบริบทสถานการณ์การแพร่ระบาดของ Covid-19 ช่วงปลาย พ.ศ.2562 ถึง พ.ศ.2563 เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงจนแพร่กระจายไปในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก มนุษย์จึงจำเป็นต้องป้องกันตนเอง เพื่อให้มีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิม ๆ โดยมีการปรับหาวิถีการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อนำไปสู่การสรรค์สร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มีการปรับแนวคิด วิสัยทัศน์ วิธีการจัดการ ตลอดจนพฤติกรรมที่เคยทำมาเป็นกิจวัตร ทั้งในด้านอาหาร การแต่งกาย การรักษาสุขอนามัย การศึกษาเล่าเรียน การสื่อสารการทำธุรกิจ ฯลฯ ซึ่งสิ่งใหม่เหล่านี้ได้กลายเป็นความปกติใหม่ จนในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปก็ทำให้เกิดความคุ้นชินก็จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติของคนในสังคม (สุวิมล มธรรส, 2564) การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุคปกติใหม่ในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีความตระหนักถึงสถานการณ์ดังกล่าว และคำนึงถึงความปลอดภัยและสุขภาพของนักเรียน นักศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา โดยตระหนักอยู่เสมอไม่ว่าสถานการณ์แวดล้อมจะเลวร้ายและรุนแรงแค่ไหน การเรียนรู้ที่เข้าถึงและมีคุณภาพสำหรับเด็กไทยทุกคนเป็นเป้าหมายสูงสุด ตามแนวคิด “การเรียนรู้นำการศึกษา โรงเรียนอาจหยุดได้แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ในบริบทของการศึกษาจึงมีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ได้เห็นได้ชัดเจนนั่นคือ ด้วยเทคโนโลยีในปัจจุบันและนวัตกรรมที่สร้างสรรค์อำนวยความสะดวกการสอนทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาได้จากทุกคน ทุกที่ ทุกเวลา การเรียนการสอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสัมพันธ์กับความจริงเกิดความคิดนำไปเชื่อมโยง ความรู้ต่างๆได้ การผสมผสานรูปแบบการเรียนการสอนยังเป็นส่งเสริมให้ผู้เรียนและผู้สอนเกิดกิจกรรมการเรียนรู้ได้กว้างขวางมีทักษะและความสามารถในการแก้ปัญหา ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิชา

ที่เรียนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง การถ่ายโยงเป็นหัวใจและเป็นส่วนสำคัญของการแก้ไขปัญหาการคิดสร้างสรรค์และกระบวนการทางความคิด (เลอสินธ์ ฤทธิจันทร์, 2561)

จากสภาพบริบทโดยทั่วไปของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ ซึ่งเป็นสถานศึกษาขนาดกลาง ตั้งอยู่ตำบลเมืองหนองแห้ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ประชากรในชุมชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เป็นชนเผ่าลาหู่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง จนถึง ระดับต่ำ เนื่องจากประชากรในชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ลักษณะการดูแลครอบครัวจึงจำเป็นต้องใช้เวลาในอาชีพทุกวัน วันใดที่หยุดงานนั้น หมายถึงการขาดรายได้ของครอบครัว การมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาจึงไม่มีเวลาว่างในการพบปะกันระหว่างบุคคลในชุมชนและสถานศึกษา เพื่อร่วมประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนยังให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาน้อย จะให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพมากกว่า เพราะต้องหารายได้เลี้ยงครอบครัว ทำให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในด้านการจัดการศึกษาจึงค่อนข้างจำกัด และการที่ชุมชนจะเข้ามาให้การสนับสนุนช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาจึงเป็นไปได้ยาก ซึ่งมีปัจจัยและเป็นตัวแปรที่ประกอบไปด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ดังนั้น จึงถือเป็นความจำเป็นและภาระหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องมีการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้มีส่วนร่วมทั้งในด้านการตัดสินใจ การวางแผน การดำเนินงาน การประสานงาน การรับผลประโยชน์ การจัดสรรทรัพยากร และการประเมินผลจากการจัดการศึกษา (โรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์, 2565)

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 และศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เพื่อให้โรงเรียนและชุมชนได้ร่วมกันพัฒนาการจัดการศึกษาที่ตรงตามสภาพปัญหา ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

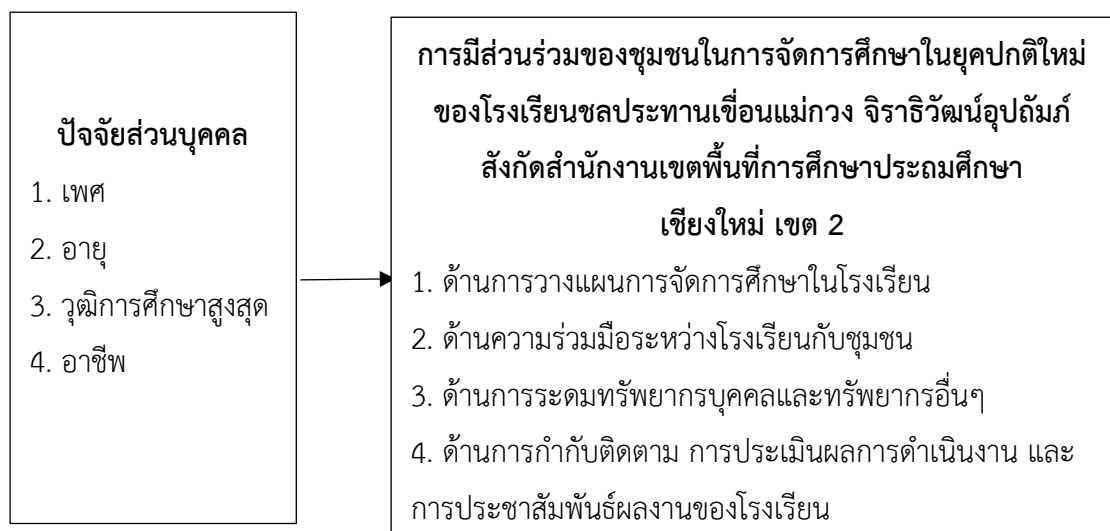
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ที่พัฒนามาจาก แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 (รัตนพร รัตนสุวรรณ และคณะ, 2564) เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1.ผู้บริหารสถานศึกษา (เลือกแบบเจาะจง) 2.ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ (เลือกทั้งหมด) 3.คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (เลือกทั้งหมด) 4.บุคลากรเทศบาลตำบลหนองแห้ง (เลือกแบบเจาะจง) 5.บุคลากรโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแม่ฮักพัฒนาเฉลิมพระเกียรติ (เลือกแบบเจาะจง) 6.ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ในปีการศึกษา 2565 ภาคเรียนที่ 1 (เลือกทั้งหมด) รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 246 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ใช้เกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970,P. 608) ได้จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการ

มีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จากประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 246 คน และได้ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 148 คน

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครู 1 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ 2 คน รวมจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์ จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) แบบสอบถาม และ 2) แบบสัมภาษณ์

1.แบบสอบถาม การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ใช้สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 148 คน ซึ่งมีเนื้อหาและรูปแบบ ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1.ด้านการวางแผนการจัดการศึกษาในโรงเรียน 2.ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 3.ด้านการระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ 4.ด้านการประเมินผล การกำกับติดตาม การประเมินผลการดำเนินงาน และการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน จำนวน 20 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด,2560)

5	หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ใน	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ใน	ระดับมาก
3	หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ใน	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ใน	ระดับน้อย
1	หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ใน	ระดับน้อยที่สุด

2.แบบสัมภาษณ์ แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ใช้สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลจำนวน 5 คน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาการใช้หรือแนวคิด ทฤษฎี การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 (กอบกฤษ การควรรคิด ,2561) เพื่อพัฒนาเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

แบบสอบถาม

1. ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา และรายละเอียดวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือและ ปรับแบบสอบถามจากผู้เขียนตำรา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ แนวคิด องค์ประกอบ เพื่อทำนิยามศัพท์ในการวิจัย
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่จัดทำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้มีความ ตรงและความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความ สอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 เป็นต้นไป โดยผลการตรวจสอบ IOC มีค่าเท่ากับ 0.90
6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง
7. นำแบบสอบถามที่จัดทำสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับประชากรที่มีใช้กลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 30 ราย ประกอบด้วย ครูโรงเรียนบ้านบวกเปา ครูโรงเรียนบ้านหัวฝาย อำเภอ สันทราย จังหวัดเชียงใหม่
8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.90
9. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ได้ข้อมูล ในการทดสอบความตรงและความเชื่อมั่น พร้อมทั้งเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อนำไปเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สำหรับการนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยกับกลุ่ม ตัวอย่างจริง

แบบสัมภาษณ์

1. การสร้างเครื่องมือโดยนำสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติ ใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยนำประเด็นที่มีการบริหารจัดการเรียนรู้สูงสุดแต่ละด้าน และประเด็นที่มีสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ต่ำสุดมาสร้างเป็นข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์

2. สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลตามแนวทางและประเด็นซึ่งกำหนดไว้ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนการจัดการศึกษาในโรงเรียน 2) ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 3) ด้านการระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ 4) ด้านการกำกับติดตาม การประเมินผลการดำเนินงาน และการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้จะประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ในการประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้สถิติเบื้องต้น ได้แก่ ค่าสถิติ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์กับแบบสอบถาม

1. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ ความถี่และค่าร้อยละ เสนอในรูปแบบตาราง

2. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายด้าน เสนอในรูปแบบตาราง แล้วนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (Best) (John W. Best. 1970: 114) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.50 – 5.00 หมายความว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายความว่า ส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายความว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายความว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายความว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง มีผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุส่วนใหญ่ 41-50 ปี ระดับการศึกษามากที่สุด คือ มัธยมศึกษาตอนต้น อาชีพมากที่สุดคือ รับจ้าง

1.การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยรวม (n=148)

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการวางแผนการจัดการศึกษาในโรงเรียน	4.42	0.74	มาก
2. ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	4.44	0.37	มาก
3. ด้านการระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ	4.49	0.69	มาก
4. ด้านการกำกับติดตาม การประเมินผลการดำเนินงาน และการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน	4.59	0.62	มากที่สุด
โดยรวม	4.49	0.62	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย คือ ด้านการกำกับติดตาม การประเมินผลการดำเนินงาน และการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมา คือ ด้านการระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) และด้านการวางแผนการจัดการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ดังนี้

ด้านการวางแผนการจัดการศึกษาในโรงเรียน คือ การวางแผนการจัดการศึกษาในโรงเรียนนั้นจะต้องมีการวางแผนร่วมกับชุมชน โดยสร้างความเข้าใจ ให้ความรู้ ร่วมประชุมปรึกษาหารือให้ข้อเสนอแนะรวมถึงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การสำรวจความต้องการ และจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและที่สำคัญทุกภาคส่วนต้องร่วมดำเนินการตามภารกิจที่วางไว้ในแผนการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ ชุมชนจะต้องมีการจัดการศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด โรงเรียนองค์กรภาครัฐและเอกชน รวมทั้งองค์กรทางศาสนาเพื่อร่วมมือและช่วยเหลือในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง และเจริญก้าวหน้า โดยใช้

แหล่งทรัพยากรซึ่งกันและกัน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ รวมทั้งการสานสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนและประชาชนในชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น

ด้านการระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ คือ การระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นคน วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน หรือเงินทุน ทำให้สถานศึกษาดำเนินการเรียนการสอนหรือพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และได้ผลตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เป็นการช่วยส่งเสริมงานวิชาการให้มีคุณภาพ เป็นการช่วยส่งเสริมการดำเนินงานด้านอื่นๆ ในสถานศึกษา เป็นตัวกลางหรือตัวกระตุ้นที่ทำให้กิจกรรมของสถานศึกษาดำเนินไปได้ ซึ่งมีบทบาทต่อกิจกรรมหรือการดำเนินการกิจของสถานศึกษาทั้งด้านของปริมาณและคุณภาพช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพเพื่อความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในส่วนของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียน

ด้านการกำกับติดตาม การประเมินผลการดำเนินงาน และการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรสร้างความรู้ความเข้าใจของกระบวนการกำกับติดตามการประเมินผลการดำเนินงาน ว่ามีขั้นตอนในการปฏิบัติอย่างไรบ้างเพื่อที่จะให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้อง ไม่มีความขัดข้องใจกันและมีความราบรื่น ชัดเจนในการกำกับติดตาม การประเมินผลการดำเนินงาน และจะต้องสามารถให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ ในส่วนของโรงเรียนก็ต้องมีการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนให้กับชุมชนได้รับทราบอย่างชัดเจนซึ่งจะต้องมีผู้ประสานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติหรือข้อมูลข่าวสารจากทางโรงเรียนต่อไป

อภิปรายผล

1.การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่าโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการกำกับติดตาม การประเมินผลการดำเนินงาน และการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องจึงทำให้มีผลการดำเนินงานดีเป็นที่น่าพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิมล หงส์วิไล (2559) ที่พบว่า การมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจการต่างๆ สนับสนุนตัดสินใจ กำหนดการวางแผนอย่างมีระบบ กำหนดนโยบาย มีการติดตามผล และประเมินผลร่วมกัน นำผลการปฏิบัติไปปรับปรุง พัฒนางานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

หากพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านการวางแผนการจัดการศึกษาในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการใช้แผนปฏิบัติงานประจำปี และร่วมเสนอแนะให้คำปรึกษาในการ

สำรวจความต้องการและจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนพร รัตนสุวรรณ และคณะ (2564) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน องค์กรต่างๆ เป็นส่วนสำคัญในการจัดการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามความต้องการของชุมชน โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนเป็นคนเก่งคนดี และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะเปิดโอกาสให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามาร่วมในการจัดการศึกษามากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Force (2020) การศึกษาวิจัยเรื่อง BACK TO SCHOOL ในยุค NEW NORMAL สหรัฐอเมริกา เป็นประเทศที่มียอดผู้ติดเชื้อและยอดผู้เสียชีวิตสูงที่สุดในโลกจากการระบาดของไวรัสโคโรนา ทำให้มีการหยุดการเรียนการสอนไว้ องค์การยูเนสโก ได้ออกมาแนะนำแก่โรงเรียนถึงวิธีที่ช่วยให้ครูประสบความสำเร็จ เมื่อโรงเรียนกลับมาเปิดอีกครั้ง รับฟังเสียงของครูในการกำหนดนโยบาย และแผนการเพราะการพูดคุยเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผน เปิดโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับทุกคนในโรงเรียน ความเป็นอยู่ของนักเรียนและครูคือสิ่งสำคัญที่สุด

ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากมีการจัดการศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน องค์กรภาครัฐและเอกชน รวมทั้งองค์กรทางศาสนา และมีการปรับแนวคิด วิสัยทัศน์ วิธีการจัดการ ตลอดจนพฤติกรรมที่เคยทำมาเป็นกิจวัตร ความคุ้นเคยอันเป็นปกติมาแต่เดิมในหลายมิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นาวัน แกละสมุทร (2562) ที่พบว่า การส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษาเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้โรงเรียนรู้จักชุมชนดีขึ้น สามารถที่จะใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา การส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา คือ การทำให้ชุมชนรู้สึกว่าเป็นสมบัติของเขา ผู้คนในชุมชนย่อมจะช่วยกันดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือโรงเรียนด้านต่างๆ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Harris and Johes (2020) ที่เสนอภาวะผู้นำของผู้บริหารในการจัดการศึกษาภายใต้สถานการณ์โควิด 19 ที่จะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนเพราะชุมชนคือปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ เป็นชุมชนทรัพยากรทางปัญญา ประสบการณ์ความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการที่จะเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีของผู้ปกครอง สังคมและผู้เรียน อันจะส่งผลให้เยาวชนและเด็กสามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้

ด้านการระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากมีการช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ เพื่อความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในส่วนของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้ในโรงเรียน และสนับสนุนวัสดุ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และให้มี

สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พินสุตา สิริธรรังศรี(2562) ที่พบว่า การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เป็นการดำเนินการให้ได้มาซึ่งทรัพยากรเพื่อการสนับสนุนการจัดการศึกษา ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ว่าเงิน ให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาด้วยความเสมอภาค มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ด้วยหลักและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกภาคส่วน บนพื้นฐานของการศึกษาเพื่อมวลชนและมวลชนเพื่อการศึกษา ทั้งการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมติดตามและประเมินผล และร่วมชื่นชมผลสำเร็จ เป็นต้น

ด้านการกำกับติดตาม การประเมินผลการดำเนินงาน และการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการมีกรรมการให้พ่อแม่ผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญให้บุตรหลานได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชนมีการปฏิบัติตัวในการดำเนินชีวิตแบบปกติใหม่ มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียนและเป็นผู้ประสานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิรดี กลกิจ(2558) พบว่า การกำกับติดตาม ประเมินผลงานการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) การกำกับติดตามประเมินด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ 2) การกำกับติดตามประเมินด้านการจัดทำแผน 3) การกำกับติดตามประเมินด้านการมีส่วนร่วม 4) การกำกับติดตามประเมินด้านวิสาหกิจชุมชน

2.แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่
ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 แต่ละด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านการวางแผนการจัดการศึกษาในโรงเรียน การวางแผนการจัดการศึกษาในโรงเรียนนั้น จะต้องมีการวางแผนร่วมกับชุมชน โดยเริ่มตั้งแต่การสร้างความเข้าใจ ให้ความรู้ ร่วมประชุมปรึกษาหารือให้ข้อเสนอแนะรวมถึงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การสำรวจความต้องการและจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและที่สำคัญทุกภาคส่วนต้องร่วมดำเนินการตามภารกิจที่วางไว้ในแผนการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กอบกฤษ การควรคิด(2561) พบว่าการมีส่วนร่วม คือการให้บุคคลต่างๆ ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน และสถานประกอบการในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตั้งแต่เรื่องการตัดสินใจการดำเนินงานต่าง ๆ การมีบทบาทสำคัญ ในกิจกรรมที่สถานศึกษาได้จัดขึ้นเพื่อร่วมกันแก้ไขและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ ต้องมีการจัดการศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด โรงเรียนองค์กรภาครัฐและเอกชน รวมทั้งองค์กรทางศาสนาเพื่อร่วมมือและช่วยเหลือในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง และเจริญก้าวหน้า โดยก่อให้เกิด

ประโยชน์ในด้านต่างๆ รวมทั้งการสานสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนและประชาชนในชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา ชูแสง(2557) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ กระบวนการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ร่วมกำหนดความมุ่งหมาย และนโยบาย ร่วมถึงให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการศึกษา ความสนับสนุนทางด้านทรัพยากร กำลังคนและทุนทรัพย์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน ในขณะเดียวกันก็มีความเจริญก้าวหน้าและเกิดประโยชน์ทั้งของโรงเรียนและชุมชน

ด้านการระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ คือ การระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นคน วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน หรือเงินทุน ทำให้สถานศึกษาดำเนินการเรียนการสอนหรือพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และได้ผลตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนา ฤทธิยง และ เอกราช โสมจิตพิมานเวช (2565) พบว่า การระดมทรัพยากร คือ การแสวงหารวบรวมปัจจัยต่างๆที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินจากการชักชวนบุคคล หรือองค์กรให้มาเข้าร่วมและสนับสนุนกิจกรรม หรือโครงการด้วยความสมัครใจ และพร้อมให้ความร่วมมือจนกิจกรรมและโครงการต่างๆ บรรลุความสำเร็จ

ด้านการกำกับติดตาม การประเมินผลการดำเนินงาน และการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรสร้างความรู้ความเข้าใจของกระบวนการกำกับติดตาม การประเมินผลการดำเนินงาน และจะต้องสามารถให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ ในส่วนของการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนให้กับชุมชนได้รับทราบอย่างชัดเจน ซึ่งจะต้องมีผู้ประสานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติหรือข้อมูลข่าวสารจากทางโรงเรียนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญาภรณ์ ตันทนีส และ วรณดี แสงประทีปทอง(2563) พบว่า ระบบการกำกับ ติดตาม และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยระบบการกำกับติดตามอย่างชัดเจนคือ ระบบการกำกับ ติดตาม และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พัฒนาขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ยังมีประเด็นที่ ควรมีการพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และจะเป็นประโยชน์กับสถานศึกษาอื่นที่สนใจสามารถนำไปเป็นแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษายุคปกติใหม่ดังนี้

ด้านการวางแผนการจัดการศึกษาในโรงเรียน ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการวางแผนดำเนินงานโดยการสร้างความรู้ความเข้าใจกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน จัดให้มีการประชุมวางแผน ตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

ด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ มีการปรับวิถีการดำรงชีวิตแบบใหม่ไปสู่การสรรค์สร้างสิ่งประดิษฐ์และเทคโนโลยีใหม่ๆ ดังนั้น โรงเรียนและชุมชนควรสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อที่จะนำไปปรับกับวิถีการดำรงชีวิตและจัดอบรมเสริมสร้างความรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้กับชุมชนให้ทันกับยุคสมัยและสถานการณ์ปัจจุบัน

ด้านการระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุนแก่นักเรียนที่เรียนดี ยากจน ด้อยโอกาส และพิการในโรงเรียน จัดความเหลื่อมล้ำทางเพศในการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาระดับอย่างเท่าเทียม ดังนั้น ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุน ทำความเข้าใจเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่อยู่ในกลุ่มด้อยโอกาสหรือกลุ่มเปราะบาง เพื่อไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนและครูต้องมีความรู้ความเข้าใจจะได้ให้คำแนะนำกับกลุ่มนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

ด้านการกำกับติดตาม การประเมินผลการดำเนินงาน และการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ให้คำแนะนำในการตรวจสอบด้านการใช้จ่าย การเงิน วัสดุและครุภัณฑ์และรวมถึงการเฝ้าระวังการแจ้งข้อมูลข่าวสารในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรศึกษาระเบียบการใช้จ่ายเงิน วัสดุและครุภัณฑ์ และศึกษาข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 ในปัจจุบัน เพื่อที่จะแจ้งประชาสัมพันธ์ได้ และชุมชนควรมีความรู้ความเข้าใจในการการกำกับติดตาม การประเมินผลการดำเนินงาน และการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน เพื่อที่จะได้ร่วมดำเนินงานระหว่างโรงเรียนและชุมชนอย่างเหมาะสมตามที่กำหนดไว้

2. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ ด้านการวางแผนการจัดการศึกษาในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จึงควรมีการถอดบทเรียนโดยการสะท้อนคิด (reflection) เพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ปัญหาและนำเสนอผลสรุปการ ซึ่งจะประโยชน์ต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ให้เกิดประสิทธิภาพ ต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนการจัดการศึกษาของโรงเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาต่อไป
2. ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในยุคปกติใหม่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กอบกฤษ การควรคิด. (2561). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉลาด จันทสมบัติ. (2553). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น. *วารสารการบริหารและพัฒนา*, 2(1): 175-189.
- นาวัน แกละสมุทร. (2562). การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปัญญาภรณ์ ตันทนิส และวรรณดี แสงประทีปทอง. (2563). การพัฒนาระบบการกำกับ ติดตาม และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 26(2): 178
- พิณสุดา สิริธรรังศรี (2562). การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา. *บทความวิชาการสู่ทฤษฎีปฏิบัติ*, 33(106): 14.
- รัตนพร รัตนสุวรรณ และคณะ. (2564). แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2. *พุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์*. 6(3): 14-15.
- โรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์. (2565). แผนกลยุทธ์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 4 ปี (ปี2563-2566). เชียงใหม่ : โรงเรียนชลประทานเขื่อนแม่กวง จิราธิวัฒน์อุปถัมภ์ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่.
- เลอสันต์ ฤทธิจันทร์. (2561). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับทฤษฎีการขยายความคิดเพื่อส่งเสริมการถ่ายโยงการเรียนรู้และทักษะการแก้ปัญหาสำหรับนักศึกษาระดับ

- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ. วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 24(1): 1-6.
- วันทนา ฤทธิงู และ เอกราช โฆษิตพิมานเวช. (2565). การระดมทรัพยากรทางการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. วารสารมติเชษฐาราม วัดจอมมณี, 5(2): 140.
- วาสนา ชูแสง. (2557). การดำเนินงานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักเขตราชภัฏวชิรบำรุง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สุวิมล มธูรส. (2564). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19. วารสารรัชต์ภาคย์, 15(40): 33-42.
- สุวิมล หงส์ไโล. (2559). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). คู่มือครูสำหรับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19. กรุงเทพฯ: กสศ.
- อภิรดี กลกิจ. (2558). การกำกับติดตามการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Alma Harris and Michelle Johes. (2020). School Leadership in Disruption Time. School Leadership and Management. 40(4): 243-247.
- Best, John W. (1970). Research in Education. New Jersey: Prentice-Hill. 114.
- Force, T., & Unesco. (2020). BACK TO SCHOOL NEW NORMAL. สืบค้น March 3, 2023 https://www.educathai.com/knowledge/articles/362?fbclid=IwAR2VlQDYmsV5kGvsHb5FnXAqZjjlF_i6vz4ctTyHr1wYYNcPmFLsBG1HbOO
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3): 608.